

Tasaavvuf

– Harun Yıldırım · 29 Ağustos 2013

HARUNİ ile tasaavvuf

Tasaavvuf yaprağına yeşil peçesine bürünmüş açmayı bekleyen gül misali dir .

Tasavvuf, kalbi saf yapmak, kötü huylardan temizlemek ve iyi huylarla doldurmak demektir.

Bildiğimiz yoldan izden gideriz
Baharlar bittiyse güzden gideriz
Mevla'yı söyleyen sözden gideriz
Dilimiz Yunusa Hakk'a gideriz

Tasavvuf hâl işi olduğu için, yaşayan bilir, tarif ile anlaşılmaz.

Tasaavvuf bizim temelimizde vardı ve bu tasaavvuf yüreğimizde iken Osmanlı 6 yüzyıl bunu yaşatmış Geçmişte ki bütün Osmanlı padişahları şiir yürekli idi

Osmanlı sultanları genelde iyi bir devlet adamı olmanın yanısıra gönül dünyası zengin deryâ-dil insanlardı. Amaçları kuru bir cihangirlik kavgası değildi. Dışa yansıyan atak ve savaşçı kişiliklerinin derinliğinde içli bir ruh dünyaları vardı. Bu özellikleri onların tasavvuf, edebiyat ve şiirle de ilgilenmelerinde etkili olmuştu. Devlete adını veren Osman Gazi'den itibaren son padişaha kadar genelinde bu özellikleri görmek mümkündür. Osman Gazi'nin bir ahî şeyhi olan Şeyh Edebâlî'nin kızı ile evlenmiş olması belki bu yakınlığın en bâriz ve ilk örneğidir. Osmanlı, altıyüz yıl yaşayacak olan muhteşem imparatorluğun temellerini ordu, medrese ve tekke üzerine binâ etmiştir. İlk medrese kurucusu Dursun Fakih ve Dâvud Kayserî gibi kimselerle ilk şeyhulislâm Molla Fenârî'nin tekke menşeli insanlar olması, Osmanlı'da tekke-medrese ilişkisini göstermesi bakımından önemlidir.

“Bunu Yunus Emre'miz de çokça işlemiştir. “Bir ben vardır bende, benden içerü” derken de, “Ete kemiğe büründüm, Yunus diye göründüm” derken de bunlardan faydalanır.

Tasavvuf, insanda Nefs-i Emmâre'den başlayarak, Nefs-i Kâmile'ye kadar çıkan yedi nefis basamağını bir arınma ve yükselme merdiveni olarak görür. Tasavvuf'ta, kul davranışlarıyla Allah'a doğru teslimiyet içgüdüleriyle ifadelendirebileceğimiz bir yola talip olurken, aslında sosyal çerçevede bu hal, insanlığın kendini var eden değerler etrafında duygularının beşerî taleplerinden kurtulmayı amaçlamaktadır. Kur'an-ı Kerim'de insandan bahsedilen ayetlerin hemen tamamına yakınında insanın davranışlarında nefis tercihlerinden ötürü olumsuzluklarından söz edilir. Bunun ana sebebi de insanın gerçekten hayatın her safhasında önce kendine göreliğini düşünmesidir. Kolektif şuur, ortak ideal, paylaşma ve başkalarının var olduğunu dikkate alma gibi erdemlerden çoğu kere uzakta kalması, bu duruma sebep

olmaktadır. İşte tasavvuf insanın bu zaafını ortadan kaldırmaya yönelik bir dinî disiplindir. Önce ferdi kendinde arındırır. Birey olarak davranışlarında hoş gören, inançlarında dikkatli olmaya yönlendirir. Sonra bunu sistemli bir disiplin halinde algılayanlar için kendilerini yönlendirecek bir liderin etrafına çeker. Mürid-Mürşid ilişkisi böyle başlar.

Şiirde ise bu, genelde hep şahsî eğilim olarak görülür. Şiirlerinde tasavvufî terimleri kullananlar, ya da tamamıyla tasavvuf otoritesi altına girenler anlattıklarında başkalarına göndermede bulunmaz, kendi arayışlarını, kendi sığınmalarını dile getirirler. Bu genel yapıya aykırı olanlar bulunmaz mı?

Sahibine döner kopunca keser
Mahzende tuğlalar baldıran kusar
Haruni elbette gün gelir susar
Konuşmak velhasıl pirlere düştü

Olur elbette, işte yukarıdaki Haruni nin şiiri. Orada, kendinden çok, başkalarına öğüt vardır. Bu da, tasavvufun müritte teslimiyet, otoriteyi kullanma hakkının bir örneğidir. Tasavvuf'un bir öğüt ve prensipler sisteminden çok, yaşanılan hal oluşunun payı bunda büyüktür...

7 asırlık bir edebiyat geleneği içerisinde binlerce şairin aşklarını, umutlarını, sığınmalarını ve taleplerini kattığı Divan Edebiyatı'nın oluşmasında hareket noktasının "Tevhid" dediğimiz "Münâcât"la başlaması sebepsiz değildir. Bir şair, divan oluşturacaksa, önce Allah'a gönlünü açacak, Onun sonsuzluğunu ve üstünlüğünü anlatacak, Ondan taleplerde bulunacaktır. Arkasından Peygamberimize Na't yazacak, sonra dört büyük Halife'yi övecek, arkasından İslâm Evliyalarına yönelecektir. Böyle bir sıralama, bizim şiirimizin o dönemde hangi disiplin içinde geliştiğini göstermesi bakımından ilginçtir.

Peki, bu tavır, günümüz şiirine nasıl yansımıştır? Bunun son asır içerisinde en yetkin örneği Üstad Necip Fazıl'dır.

İşte şimdi uzun bir zamandır böyle şair çıkaramadık aslında bunuda sormamız gerek kendimize şair yetiştirecek ne medrese ne okul yok . Sadece insanlar kendilerini sitelerde ağır eleştirilere mahrum kalarak yetiştiriyorlar ve orda da herkes bir birine hatır hörmete yorum yazıp puan verip devam edip gidiyorlar ve biz asla ve asla bir üstat çıkaramayız hatırla hörmetsizlikle şiirde eleştiri olmalı satırlara son verir ken yüreğinize tasaavuf sevgisini bırakıyorum saygı ve dua ile

Harun Yıldırım